

DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Foi'a acésta esu vîta Marti sér'a,
— dar prenumeratiunile se priimescu
in tôte dilele.

Pretiula pentru Ostrungari'a: pre anu
8 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu 4 fi. pre un tri-
luniu 2 fi. éra pentru Strainetate:
pre anu 10 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu 5 fi.
pre una triluniu 2 fi. 50 cr. in v. a.
Unu exemplar costă 15 cr.

Tôte sfodieniele și banii de prenume-
ratiune sunt de a se trânsa la
Redactiunea diriginte a diurnalului:
Aradu, Strat'a Teleki-ană, nrulu 27,

Insertiunile se priimesc cu 7 cr. de
linia, și 30 cr. taceșe timbrale.

INVITATIUNE

De prenumeratiune, cu plecatiune, de la redactiune,
catra Natiune!

Iubita Natiia!

Am o rogatia, eu plecatia, de
prenumeratia pr'in a mea redactia.
Săi oo rrooggaarree cccuu aapp-
ljeecarree ppeenntrruu pprree-
nnuumneerraarree,, llaa

Gguurr'aa Ssaattuulluuii
ceaarree ssuubbvveennttiiunnee
nn'aarree ! ! !

Cinstiti boieri!
Trimiteti cruceri!
Voi, dragi, nepote!
Trimiteti banenôte!
Să voi jupani!
Trimiteti bani buni!
Voi domnisiori!
Dati banisitori!
Er' voi cavaleri!
Trimiteti taleri!
Că

Gur'a Satului

Fiulu poporului, biciulu renegatului, spaim'a fanfaronului, fri'a
mintiuosului și mórtea magiarului

Să in anulu venitoriu,
(Pr'in alu vostru ajutoriu,)
Va fi totu petrecatoriu;
Să că uniculu glumetiu,
Va combate pre sîreti!

Deci pentru 8 zloti,
Nu faceti socioti,
Ci navală dati.
Toti prenumerati

Gur'a Satului.

Cantecu popularu.

— Despre starea nôstra de acum'a. —

Frundia verde de secara,
Bine stau trebile 'n tiéra,
Că-ti ducu vac'a in portia
Si murgulu in zalogia;
Er' mosi'a stramosiésca,
Cu casut'i'a parintiésca,
Si malaiulu prunciloru,
Si cõgi'a seraciloru,
Ni le iau cu jicutia,
Cei de la gubernicia.

Seraci'a se latiesce,
Choler'a ne totu rarescce;
Er' versatulu ne 'nduratlu,
Preste noi navală-a datu.
Ceriulu inca ne totu bate,
De trei ani n'avemu bucate,
Birulu se totu inmultiesce,
Er' financiulu nu slabescce!

Pre fetiori ni-i ducu catana,
Far' de-a scî, că pe-a cui séma,
Pe séma magiarului,
Ori pe a 'mparatului, —
Ori in contr'a némului!

Er' multi domni de pe la svatu,
— De să cu toti au joratu, —
Nu ni mai facu direptate,
Déca nu damu sî loru parte;
Er' unii d'intr' advocati,
— Si acei'a toti jorati —
Ni totu mintu, ne totu belescu,
Si nimicu nu ispravescu!

Scólele ni se ruina;
N'avemu parte de lumina,
Cà-ci unii de totu uitara,
Cà pr'in noi se innaltiara,
Si-seuita de opinca,
Nu li pasa-acum' nimica!

Domnii cei de la potere,
Ne tienu strinsi, ca si in fere,
Si pr'in legi, — totu pentru ei,
Ni tragu cate siepte pei.
Limb'a scumpa, stramosiesca,
Dulcea limba romanescă,
Ei-o-omoru, o prigonescu,
D'in totu loculu o gonescu!
Si cu marsiavulu loru svatu,
Asurdilescu bunu 'mperatu!
Nu facu decatu misielsi,
Asupriri si — detorii!
Si-ori si ce necasu sa vina,
Totu romanulu e de vina,
Si-ori ce flénduri unguresci,
Ne mana la Bucuresci!

Er' noi n'avemu mai pre nime,
Cin' sa le-arete la lume,
Nu, cà-ci noi ne totu svadim,
La nimic'a nu gandim,
Ci umbikamu numa 'n pustiu,
Si toti vremu, sa finu antiu;
Seu plangemu cu greu suspinu,
Si stamu cu manele 'n sinu!

Tiopulu.

Scrisorile lui Pacala catra Tandala.

Frate Tandalo! Erasî a venit o'râ sa-ti facu cunoscutu multe d'in tiér'a lui Pist'a. Caletorindu pr'in lumea larga, ajunsei in comun'a S, nu sciu in ce dî, la pop'a P. unde avui ocazia a ceti o epistolă apostolica, didactica, carea o lasu sa urmeze aci in totu cuprinsulu seu, in originariu. Ea suna: „Frate si parinte Teodore! Ti-facu cunoscutu, ca in urm'a decisiunei Senatului fund. z. aduse la 8. sept. a. e. iubitulu fiu alu DTale, Vasiliu, numai pr'in intrepunerea mea se primi de elevu: — deci te rogu ca catu mai de grabu, sa ai bunatate a mi-speda unu caru de varu de celu cu patru boi; — pentru ca trebue varuita scol'a, si biseric'a; ca vinu chislegile. Varulu pe la Dvostra este eftinu. Pöti capetá unu caru cu 12. fl de la jidani — de la meine schwager. Straportulu pöte fi si gratis. Cu toate aceste nu vei face ceva jerfa mare! Te rogu dara, nu intardid, ca-ci altcum nu vei fi prietenu „Caesar"-iului. Remanu alu DTale binevoitoriu Simeonu A'cib m. p. protopopu si pres. fund z.“ No, frate ce poti de duce de aci? Aceea, ca de ar' fi „Caesar“ presedinte la toate trebile romane, toate s'ar intorce cu capu 'n josu, era „Caesar“ ar bate halaripulu voiosu. De aici apoi me dusei la cetatea buheloru, unde convenii cu escelentulu poetu Cucurigu celu trasu de chica, si mi-spuse, ca va eda acusî bogatulu seu opu poeticu intitulatu: „O mia si un'a de mintiuni“, — parte furate, parte piscate. Pretiulu unui exempl. va fi unu purcelu friptu, dupa 10. exempl. 11. se voru da gratis; alu 11. va fi legatu in lux de „eticheta, cultura, finetia, cavalerismu, salonu si caracteru firmu“. . . De aici am re'ntorsu la Orbi'a mare, togmai intr'o serbatoria; apoi, ca ortodoxu bunu me 'nfacisiai si eu la sant'a biserica, chiaru candu se ridicâ unu omu sdravenu pe amvonu, dar' nu pre a lui Pfffff. Credeam ca e vladica . . . dar' de locu me convinsei, ca e unu popa teneru, capelanulu „Caesar“ lui. S. sa ni tienu o predica lunga, despre iubirea „catra Ddieu“

si „catra de-aproapele.“ Acesta predica este urmatòria; „Crestinilor! fiti buni si me ascultati. Voiu vorbi despre iubirea catra Ddieu si catra vecinulu! Dlu dice: „iubesce pe Dlu Ddieu teu din totu sufletulu teu si, din tota anim'a ta.“ Ast'a e iubirea catra Ddieu. Si era Dlu dice: „iubesce pe vecinulu, ca pe tine insuti.“ Voiá sa mai vorbesca ceva, dar' perdiendu paitiulu, deveni in „apoplepsia“ adeca „perplexia“, rosî ca piparc'a si parsi „amvonulu“, uitandu sa blagosclovësca credintosii. In diu'a urmatòria fusei si la tribunalulu civil, sa vedu, ce se petrece pe acolo. Am si vediutu. Adeca unu advocat de romanu, citase la judecatòria pe fidentiat'a sa, sa-i rentorca donurile de vr'o 400 fl. ce-i le facuse cu buna vointia, ca fostu adoratoru alu ei. Precum am observat, advocatulu patiesce unu „fiasco“ papalu, seu unu „futsch“ austriacu. Serbatori fericite. — Atata ast'a-data.

adio:

Pacala.

Anecdote.

Unu calaretiu si-batea calulu neinduratu, calulu inse nu voiá sa se misice din locu. — Dar' nu-lu bate! — dise unu privitoru — aréta-i, ca Dta ai mai multa minte.

Standu tiganulu subu furci, si fiindu intrebatu, ca ce poftesce la ultim'a ora a vietii, elu respunse: „bere“ Poft'a i-se imprimi de locu; er' candu fu sa-o beie, sufla spuma de pre ea. — Pentru ce a-i suflatu spuma? ilu-intrebă judele, tiganulu i respunse: „pentru ca nu-e sanetosa“.

Unu tunariu fiindu primadata la unu exercitiu campestru, seu manevra, cumu se dice, ginerariulu i puse o intrebare, cea ce adusa in confusione pre tunariu, vediendu-se facie in facie cu celu mai mare alu seu, si din ast'a causa nu potu respunde la intrebarea data. Generariulu inse voindu a incuragiá pre tunariulu confusu, i dise:

„Nu-ti fia frica, fiule — cugeta, ca si eu asi si de unu rangu cu DTa, si ca atare ti-puru intrebarea, ca: catti sti de pravu trebue intr'unu tunu, cu care sa poata aruncá glontiulu in depărtare de 800 pasi? — Asie dara, ce mi-ai respunde?“

„D'apoi . . . d'apoi, — ti-asi respunde, dise tunariulu, venindu-si in ori, ca ce-ti pasa tie, ca dora si tu trebue sa scii aceea, chiaru ca si mine!“

Óre-cine-va intrebă unu ostasiu:

„Fostu-ai in batalia?“

„Fostu“ — respunse ostasiulu.

„Dar' esti vulneratu?“

„Da.“

„Sciu, ca si DTa ai impuscatu pre vre-unulu de la inimiei?“

„Neci pre unulu.“

„Pöte dar' numai ai taiatu pre vre-unulu cu sabia?“

Ba, ca-ci eu am fostu — dobasiu.

Unu servitoriu duse odata o epistola la posta. — Epistol'a n'avea adresa; ce observendu espeditoriulu, dise servitoriului:

— Amice! epistol'a acest'a n'are adresa.

— Sciu, respunsa servitoriulu, — inse am ordinu alu espeda asià, ca domnisor'a nu vré sa scia toti, cu cine corespunde dins'a. —

Necasulu meu.

— La finea anului. —

Scie naib'a, că nu-su neci ministru, de care nu scie face alt'a decât detorii și proiecte de legi sugrumatórie de popora; nu-su neci deputatu deachistu, de care votéza in contr'a némului seu, neci episcopu, séu cortesiu, neci pasivistu, neci activistu, neci gubernamentalu, neci candidatul de episcopu; neci aspirantul de posturi grase, de cruci și orduri; și in fine nu-su — multe, de-cât sbiciutoriulu reteleloru și facatoriu de glume, — și totusi, și eu trebue — cea ce n'am crediutu neci odata — să am malheururi, se am necasuri, — și inca acum in urma urmeloru, — la finea anului! ! !

Mare lueru! Dar' să-mi credeti e asiè, nu-i mintiuna!

Dar', haid', să vi spunu necasurile mele, da déea mi-ve-ti pote ajutá DVóstra cumva.

E séra de Craciunu!

Toti romanii au serbatórie, bucuria, și pace, — numai eu, nefericitulu, candu-su mai necasitul, candu nu-mi vedu capulu — ca multi nasulu și céfa — trebue să me punu la mésa, să ve scriu glume.

Ei, bine, fia și-asiè!

M'am pusu la mésa, prindu péna, incepu a o róde, și éta o-am mancat'o de diumetate — fore să fi potută serie o litera, cu atâtu mai pucinu vr'o glum'a.

A, ha, — mi veni o ideia, — inceingu in negrélă, — dar'.

Tocu, tocu, tocu! — suna la usia.

Ideia a sboratu, ér' eu necasitu' sbieru catu potu, că ,intra“.

Facu apoi o positia seriósa — că-ci de-a buna séma are să-mi sosésca unu abonantu.

— Buna sér'a lui Craciunu — saluta Tand'a și Mand'a intrandu, cu multa smerenia, ca unii cari cersiescu posturi pe la óre-care ministru.

— O! Dá-vasi pe man'a lui Raday și Mâcrăi — da ce me conturbati?

— D'apoi, cinstite stapane, — incepù Tand'a, rodiandu-si palari'a cu dintii — am venit, cu tota cinstea, ca să-ti facem u cunoscetu, că noi, că slugi credintiose, mai credintiose, decât multi mameleuci, vediendu, că insedaru ne rumpemu opincele și cioreci, și a fitea ne trudim a indreptá pre multi retaciti, — fiindu lumea rea, scumpa, și avendu multe neajunsuri — ni-am hotarit, ca să alti ómeni, ce, facura atât'a bine romaniloru, — că déea nu mi' maresc plat'a, să te dàmu — lui Tis'a.

Na, poftim! Ce amaru me voiu face? — Am fostu constrinsu, să li promit u frundia și érb'a, — că multi deputati alegatoriloru loru.

Abiè scapai de ast'a jicutia, abiè potui indulci și incel'a mus'a la mine, — éra mi batu la usia.

— Ah! celu pucinu mi-a veni acum'a vr'unu abonantu, cugetam in mine — și ca multi, d'intre

cei piscați pentru pecatele loru, candu convinu cu mine — și eu facu-i facia senina, voiósa, și cum nu asi fi maniosu, strigu „intrare“!

— Trénc'a? Flénc'a? — Da pe voi ce vinturi ve pórta pe la mine.

— Hm! ce vinturi? ce vinturi? Vinturi de emancipatiune — strigau amendóue de odata — dá, asiè-i moncher principalu, s'au scumpit u chinonele, ni trebuescu mai multe pufuri, incretiture, dintele, tunice, sufuleture, chichirige, spacele, masile s. a. s. a. — cu plat'a de pana acum'a nu mai remanemu ne ducemu la Órade, ori la Pesce — de casseritie séu de baletiste — celu pucinu vomu capetá plata buna, de la deputati și episcopi — ma și de la guvern!

Oh! vai de capulu meu! — Incaruntiescu, că unu filologu — și nebunescu, ca creditorii unguriloru.

Ce să facu, cauta să li promit u, că fara de ele eu-su mai reu, decât Bucovinenii fore metropolitu, și guvernulu fore — catialusí.

Le-am și promis u, cătu sciu că me voru pomeni, — ma, ca să fia și mai molecomite, le-am și sarutatu pe a mendóue. — O! Dómne! multi mai facu, ca să mine!

Me pusei éra la mésa, — că-ci in fine trebuiá să ve scriu ceva, — inse.

Éra batu la usia.

— Nu-su a casa, — strig eu maniosu.

— Ich pite!

— Ah! epistolariulu — cugetu — că-ci ilu cunoseu de pe glasu, și saru să-i deschius'a.

Dóue epistóle!

In fine totusi!

Ei, dar' ce me cantu eu, — diceamu in mine — publiculu totusi' scie, că

Deschidu epistóla cea d'intâia.

Sî și a dóu'a.

— Ceriule! Ce-a fi de capulu meu?

Pacala și Tandala me amenintia, că déea nu-lí voiu mari plat'a, ei nu voru mai pacalí, și nu voru mai tandali.

Vediendu dar', că ast'a séra pentru mine nu vré să nasca mantuitoriu, chiaru ca pentru Pist'a, — și ingrozandu-me, ca nu cum-va să me napadéscă și altii me incuiai in casa, și me ascunsei subu patu.

Vedeti dar', iubitiloru mei cetitori, ce necasu me impresóra, și pentru ce nu potu glumi acum'a, grabiti deci și me prenumerati cu toti și tóte, nu ve uitati la cei 8 fl, ci mai bine ve ingrigiti, să me aveți catu de multi pe venitoriu, ca să potu implini și eu ce am promis u, și să scapu și eu de necasuri.

Domnedieu să ve ferésca de dreptatea lui Pist'a. Salutari și serbatori fericite!

Gur'a Satului.

Avisu importantu

Cinstiti frati si soriore!

Cinstiti carturari mari!

Vediendu, ca cinstitii nostri carturari romani, nu sunt in stare, pe lunga tota trud'a si spargerea de capu, a intemciat o orto seu mai bine drepto-grafia, subsemnatul, ca unu mare fil-ologu, si carturariu vestit, si recunoscutu de atare si de fia-iertatulu *Moise Bota*, precum si de alti carturari de peste dealu. — pentru incungurarea a orice felu de galcova, m'am decisu singuraminte, a croi eu insu-mi o scriere buna si intelegebile de toti.

Deci am plecatiune a vi presentata aici urmatoria:

Ortografie romana pe venitoriu.

§. I.

Literele voru remanet totu cele betranc — cu h.

§. II.

Semnele se esiliza tote in marea nordica.

§. III.

Fiindu-ca limb'a nostra e sora cu cea francesa, ne vomu acomodat dupa acest'a si:

1. Ca a sa suna, ca b cirilu, se va scrie: **aee**.
2. Ca " " suna, " " " : **aee**.
3. Ca e sa suna, ca b cirilu, se va scrie: **eee**.
4. " " " " " " : **eiei**.
5. " " " " " " : **eaee**.
6. Ca i sa suna, ca b cirilu, se va scrie: **ieie**.

§. IV.

Afore de casurile specificate, vocalile remanendu simple, si-voru tienet sunetulu originariu.

§. V.

La finea cuvintelor in locu de u va ocupat locu y.

§. VI.

Consonantele la inceputulu cuvintelor se voru duplicat, la mediulocu se voru triplicat.

§. VII.

Ca c, d, g, s si t, sa se moie, se va scrie dupa ele cate trei **eee**, seu **iii**, dupa cumu va cere trebuinta.

D. e. Inteleptu, pe venitoriu se va scrie: **ieie**

ieie

Acelu venotoriu = **Acccellly vveieinnnaaeetttorriy**

Calau = **ccalllaeaeey**.

TRÉNC'A SI FLÉNC'A.

T. Ah! vai sorióra draga, că-mi vine să rodu unghiele de necasut!

F. Da ce te-a apucatu, dóra ti-a morit barbatulu.

T. Oh! de ar fi moritua ca-ei atunci asti fi remasu singura de capulu meu, si ea veduva, asti traí lume alba.

T. Ei, apoi ce doreri ai?

F. Mi-eiuda, de mai plesnesen, că nu potu capata vr'antu locu bunu de bucataréa, la atare canioneu seu hopontropu.

T. Numa vata ti-necasalu. Lase că te sfatusc eu ce să faci.

F. Te ascultu!

T. Angagiaza-te de prinadona la teatrulu ung. din Pest'a — celu pucinu să mai aibe și vr'o romana parte la banii romanului.

WAND'A SI MAXIP'A.

T. Buna diu'a lui Craciun!

M. Si mai buna-a lui ajunu!

T. Da pe unde mai colindi; pe unde mai tandalesci?

M. O, lasa-me, nu me intrebă. — Am fugit de n'am statu pana in marginea lumii.

T. Pentru ce?

M. Mi-a fostu frica, că m'or prinde unguiri, fiindu că li-sau gatatu barbabatii diplomiati, si me voru pune pe mine de ministru.

T. Si apoi dora n'ai vré să fi ministru ungurescu?

M. Ei, nu me batjocori. Au nu scii tu, că eu inca n'am statu subu furci, neci n'am revoltat contra tronului, neci n'am fostu dascalu si neci nu me pricepu de locu la canii, — cu unu cuventu n'am statat a cunoscintia *financiaria*, ca să meritu inca — baronia seu grofia.

T. Auditu-ai, că la Tribunalulu din Aradu, — unde majoritatea cottului este romana, — nu se mai primesce neci o rogare, si nici o vorba romanesca!

M. Si ore pentru ce? Dóra judii si advocați i de acolo nu sciu limb'a romana?

T. Cum se nu, că-ci la din contra ar mori de fome, că dupa romani traiescu ei si adi.

M. Apoi nu pricepu!

T. O! natareule! D'apoi, ne ar arata si ne invită, cum trebuie să respectam legile sanctionate!

M. Asiè? Apoi atunci au totu dreptulu!

Dacă ai locuri acolo.

În joc cinere calcă pe așul pe picioară, la ce
câlcașul rrică: și găudește să, că eu mi-ai
fărat piciuarele măle? de unde se găsește
aceea; că dacă și-ai făcut, adunici
și-ai fi alături piciuare mai frumos.

Ce unde și-a plăcut să me cununia
sa mai bine?: Pre acolo, pe unde a fi popa,
„toader păinile lui”.

Figărul a legat gomizi manei
să se bolnăvea cu un strugură, că
să nu răsărită suplul păinii
merge el la popa.

Nu figura cănd a fost să se sprijină
pe axis: că și-i de un pochel de
bere - a suplăt spuma; și se lăz
înțălabă: deci nu fli spuma;
nu-l sănătoșă.